

MỘT SỐ QUY ĐỊNH MỚI VỀ LỰA CHỌN NHÀ ĐẦU TƯ THỰC HIỆN DỰ ÁN THUỘC TRƯỜNG HỢP PHẢI TỔ CHỨC ĐẤU THẦU

PHƯƠNG NAM

Ngày 27/02/2024, Chính phủ đã ban hành Nghị định 23/2024/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Đấu thầu về lựa chọn nhà đầu tư thực hiện dự án thuộc trường hợp phải tổ chức đấu thầu theo quy định của pháp luật quản lý ngành, lĩnh vực (**Nghị định 23**). Nghị định 23 được ban hành với mục tiêu hoàn thiện khung pháp luật về lựa chọn nhà đầu tư thực hiện dự án đầu tư kinh doanh phù hợp với quy định mới của Luật Đấu thầu 2023. Dưới đây là một số nội dung đáng chú ý của Nghị định 23 có khả năng ảnh hưởng đến doanh nghiệp như sau:

Thứ nhất, quy định chi tiết các dự án thuộc trường hợp phải tổ chức đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư theo quy định của pháp luật quản lý ngành, lĩnh vực. Một số trường hợp phải tổ chức đấu thầu theo Nghị định 23 bao gồm:

- (i)** Dự án đầu tư xây dựng công trình xử lý chất thải rắn sinh hoạt theo quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường;
- (ii)** Dự án đầu tư cải tạo, xây dựng lại nhà chung cư theo quy định của pháp luật về nhà ở;
- (iii)** Dự án đầu tư xây dựng công trình nguồn cấp nước, dự án đầu tư xây dựng hệ thống cấp nước theo quy định của pháp luật về sản xuất, cung cấp và tiêu thụ nước sạch;
- (iv)** Dự án thuộc trường hợp phải tổ chức đấu thầu khi có từ 02 nhà đầu tư trở lên quan tâm cùng đăng ký thực hiện, gồm: dự án thuộc lĩnh vực giáo dục, dạy nghề, y tế, văn hóa, thể thao, môi trường theo quy định của pháp luật về khuyến khích xã hội hóa (*trừ dự án đầu tư xây dựng công trình xử lý chất thải rắn sinh hoạt, dự án đầu tư xây dựng công trình nguồn cấp nước, dự án đầu tư xây dựng hệ thống cấp nước*); dự án đầu tư xây dựng nhà ở xã hội.

Lưu ý, dự án thuộc phạm vi điều chỉnh của Nghị định 23 phải thuộc trường hợp Nhà nước thu hồi đất hoặc

thuộc khu đất do Nhà nước đang quản lý, sử dụng theo quy định của pháp luật về đất đai và không đáp ứng điều kiện đấu giá quyền sử dụng đất, tài sản công theo quy định của pháp luật về đất đai, quản lý, sử dụng tài sản công.

Thứ hai, quy định chi tiết quy trình, thủ tục lựa chọn nhà đầu tư tại Điều 46 Luật Đấu thầu 2023 (từ bước công bố dự án, tổ chức đấu thầu đến giai đoạn ký kết hợp đồng và triển khai thực hiện dự án). Quy trình áp dụng với một số hình thức đấu thầu tại Nghị định 23 bao gồm:

- Đối với dự án áp dụng hình thức đấu thầu rộng rãi, đấu thầu hạn chế theo phương thức một giai đoạn một túi hồ sơ và hình thức đấu thầu rộng rãi theo phương thức một giai đoạn hai túi hồ sơ: quy trình, thủ tục lựa chọn nhà đầu tư gồm các bước (1) Công bố dự án đầu tư kinh doanh; (2) Chuẩn bị đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư; (3) Tổ chức đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư; (4) Đánh giá hồ sơ dự thầu; (5) Trình, thẩm định, phê duyệt và công khai kết quả lựa chọn nhà đầu tư; (6) Đàm phán, hoàn thiện và ký kết hợp đồng.
- Đối với dự án áp dụng hình thức đấu thầu rộng rãi theo phương thức hai giai đoạn một túi hồ sơ: Theo Luật Đấu thầu 2023, phương thức hai giai đoạn một túi hồ sơ được áp dụng đối với dự án đầu tư kinh doanh có yêu cầu đặc thù phát triển kinh tế, xã hội của ngành, vùng, địa phương mà chưa xác định được chính xác các yêu cầu kỹ thuật cụ thể, đầy đủ cho gói thầu tại thời điểm tổ chức đấu thầu. Quy trình lựa chọn nhà đầu tư trong trường hợp này gồm các bước (1) Công bố dự án đầu tư kinh doanh; (2) Chuẩn bị đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư giai đoạn một; (3) Tổ chức đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư giai đoạn một; (4) Chuẩn bị, tổ chức đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư giai đoạn hai; (5) Đánh giá hồ sơ dự thầu giai

đoạn hai; (6) Trình, thẩm định, phê duyệt, công khai kết quả lựa chọn nhà đầu tư; (7) Đàm phán, hoàn thiện và ký kết hợp đồng.

Trong các bước nói trên, bước 1 (Công bố dự án đầu tư kinh doanh) được Nghị định 23 quy định để đảm bảo tương thích với Luật Đấu thầu 2023 (được bổ sung so với Luật Đấu thầu 2013). Thủ tục công bố thông tin dự án được chia làm 02 trường hợp là (i) dự án thuộc diện chấp thuận chủ trương đầu tư và (ii) dự án không thuộc diện chấp thuận chủ trương đầu tư. Cụ thể, đối với trường hợp (i), cơ quan có thẩm quyền đăng tải quyết định chấp thuận chủ trương đầu tư trên Hệ thống mạng đấu thầu quốc gia trong thời hạn chậm nhất là 05 ngày làm việc kể từ ngày quyết định chấp thuận chủ trương đầu tư dự án. Đối với trường hợp (ii), cơ quan có thẩm quyền đăng tải thông tin dự án đầu tư kinh doanh (ví dụ, tên dự án, địa điểm thực hiện dự án) theo quy định trong thời hạn chậm nhất là 05 ngày làm việc kể từ ngày văn bản phê duyệt được ban hành. Việc công bố dự án đầu tư kinh doanh sẽ làm cơ sở để cơ quan có thẩm quyền tổ chức lập hồ sơ mời quan tâm, hồ sơ mời thầu lựa chọn nhà đầu tư.

Thứ ba, quy định về phương pháp, tiêu chuẩn đánh giá hồ sơ dự thầu. Nghị định 23 quy định chi tiết Điều 62 của Luật Đấu thầu 2023 về hồ sơ dự thầu của nhà đầu tư được đánh giá theo phương pháp lợi ích xã hội, lợi ích nhà nước. Theo đó, phương pháp này được sử dụng để đánh giá, xếp hạng hồ sơ dự thầu của nhà đầu tư theo thang điểm tổng hợp 100 hoặc 1.000 thông qua các tiêu chuẩn chi tiết, gồm:

- Năng lực, kinh nghiệm, gồm (i) tiêu chuẩn đánh giá về năng lực tài chính, khả năng thu xếp vốn và (ii) tiêu chuẩn đánh giá về kinh nghiệm thực hiện các dự án tương tự căn cứ lĩnh vực; quy mô đầu tư; thời gian và mức độ hoàn thành công trình, dự án; tỷ lệ vốn chủ sở hữu mà nhà đầu tư đã tham gia vào dự án tương tự.
- Phương án đầu tư kinh doanh, gồm (i) tiêu chuẩn đánh giá về kỹ thuật, (ii) tiêu chuẩn đánh giá về xã hội, và (iii) tiêu chuẩn đánh giá về môi trường.
- Hiệu quả đầu tư phát triển ngành, lĩnh vực, địa phương, gồm (i) giá trị bằng tiền nộp ngân sách nhà nước đối với dự án nạo vét vùng nước cảng biển, vùng nước đường thủy nội địa kết hợp thu hồi sản phẩm, (ii) giá trị tối thiểu bằng tiền nộp ngân sách nhà nước căn cứ yêu cầu, tiêu chí đặc thù quy định tại pháp luật quản lý ngành, lĩnh vực, (iii) khung giá, giá tối đa theo quy định của pháp luật về giá, pháp luật quản lý ngành, lĩnh vực...

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Việc ban hành Nghị định 23 đã góp phần hoàn thiện khung pháp lý về đấu thầu với mục tiêu tháo gỡ vướng mắc và nâng cao chất lượng trong hoạt động đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư. Cá nhân, tổ chức cần tiếp tục nghiên cứu và cập nhật những quy định của Nghị định này để đảm bảo tuân thủ quy định của pháp luật trong quá trình tham gia đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư thực hiện dự án thuộc trường hợp phải đấu thầu. Ngoài ra, kể từ ngày Nghị định 23 có hiệu lực (27/02/2024), các quy định liên quan đến lựa chọn nhà đầu tư theo quy định pháp luật chuyên ngành, pháp luật về xã hội hóa của Nghị định 25/2020/NĐ-CP được sửa đổi bổ sung bởi Nghị định 31/2021/NĐ-CP đã chấm dứt hiệu lực thi hành.